

Invloed siderische maan en zon op cultuurgewassen

Dat er meer is tussen hemel en aarde dan de bekende elementen waar we als boer mee te maken hebben, werd dinsdagavond duidelijk op een voorlichtingsavond van BDEKO in Lelystad, de vereniging van boden- en eko-boeren in Flevoland. Zo is de stand van de zon en de maan van invloed op grondbewerking.

Als "autodidactisch" onderzoeker, zoals hij het zelf zegt, stond Hans Bruinsma van de stichting Agrikos (landbouw-kosmos) stil bij de effecten van de siderische zon en maan op de ontwikkelingen van cultuurgewassen. Siderisch wil zeggen de positie van de zon en/of maan ten opzichte van de sterren. Bruinsma richt zich met zijn onderzoek vooral op de kosmische invloed op de bodemgezondheid.

Boeren hebben de gewoonte om naar de kalender te kijken en dat is volgens

Bruinsma een abstract gegeven. Waar het om gaat, zijn de exacte condities waaronder planten groeien. Als een boer een grondbewerking doet, is het van belang waar op dat moment de zon of maan staat. In zijn verhaal koppelt Bruinsma terug naar de ervaringen van collega-onderzoeker Maria Thun. Zij houdt zich vooral bezig met de effecten van de siderische maan.

„Wat ik toevoeg is hetzelfde, maar dan met de positie van de zon. Ze hebben ieder hun eigen positie en werking. Als we bepaalde werkzaamheden uitvoeren, moeten we niet naar de ons bekende kalender kijken, maar naar een kalender als deze”, zegt Bruinsma, terwijl hij ons de kosmosagenda voorhoudt die vol informatie staat over de posities van de zon en de maan. Deze kosmosagenda is wel nodig, want vooral de maan vertoont een grillig ritme.

Het meeste onderzoek heeft hij gericht op het gewas aardappelen. Hij weet dat als je de voorjaarsgrondbewerking

uitvoert onder het sterrenbeeld waterman (15 februari tot 10 maart) de phytophthoradruk tot 90 procent is te reduceren. Daarnaast speelt de toestand van de grond en de grondsoort een rol.

Het effect van de siderische zon en maan is het grootst met een intensieve, diepe en fijne grondbewerking. Hoe fijner, des te sterker het effect. Het klaarleggen van het pootbed voor aardappelen is in dit opzicht veel gevoeliger dan ploegen op klei of het klaarleggen van een ondiep zaai-bed voor bijvoorbeeld uien. De bewerkingsdiepte is heel relevant. De kosmische invloed geldt ook voor het voorkomen van bijvoorbeeld valse meeldauw en andere ziekten.

Knolaantal

Met name de stand van de zon in combinatie met de waterman is sterk voor de preventie van ziekten. De daaropvolgende grondbewerkingsperiode, de vissen (11 maart tot 19 april) is gunstig voor de ontwikkeling van knolgewassen in het algemeen. Het geeft een ronde zwellende groei-

wijze, maar wel een laag knolaantal, en bij te vaak toepassen een hoge schimmelgevoeligheid (phytophthora).

De combinatie zon en ram (19 april tot 14 mei) geeft een samengetrokken groeiwijze waarbij de plant de neiging heeft om zich te gaan delen. Bij aardappelen leidt dit tot een hoger aantal knollen, maar ook tot een hoog onderwatergewicht.

Tenslotte de vierde periode. De stier (14 mei tot 9 juni) werkt sterk op de strekkende groei van de planten en is daarom gunstig voor onder andere peulvruchten. Het is minder gunstig voor aardappelen. Alleen voor rassen met langwerpige knollen kan het nu en dan worden gebruikt.

Voor de aardappelteelt op een bedrijf is het belangrijk dat de boer wisselt van perioden. Zo zijn geleidelijk alle goede invloeden van de kosmos in het gewas te brengen. Bij de sterrenbeelden gaat het om de astronomische en niet de bij ons bekende astrologische kalender.